

C-264/19. sz. ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2019. március 29.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. február 21.

**Felperes, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél, ellenérdekű fél a
felülvizsgálati eljárásban:**

Constantin Film Verleih GmbH

**Alperesek, ellenérdekű felek a felülvizsgálati eljárásban, felülvizsgálati
kérelmet előterjesztő felek:**

YouTube LLC

Google Inc.

Az alapeljárás tárgya

Filmeken fennálló kizárólagos felhasználási jogok jogosultjának keresete a „YouTube” internetes platform és annak anyavállalata, a „Google” ellen a filmeket a YouTube-ra jogellenesen feltöltő felhasználók e-mail-címéről, telefonszámáról és IP-címéről adandó tájékoztatás iránt

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Magában foglalja-e a 2004/48/EK irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában megjelölt, az előállítók, gyártók, terjesztők, szállítók címe, az áruk vagy szolgáltatások egyéb korábbi birtokosainak címe, valamint a nagykereskedők és kiskereskedők címe, amelyre a 2004/48/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdése szerinti tájékoztatás szükség szerint kiterjed,
 - a) a szolgáltatás felhasználóinak e-mail-címét és/vagy
 - b) a szolgáltatás felhasználóinak telefonszámát és/vagy
 - c) a szolgáltatások felhasználói által a jogsértő fájlok feltöltéséhez használt IP-címeket és a feltöltés pontos időpontját is?
2. Az 1. kérdés c) pontjára adandó igenlő válasz esetén:

Kiterjed-e a 2004/48/EK irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint adandó tájékoztatás arra az IP-címre is, amelyet a fájlokat azelőtt jogsértő módon feltöltő felhasználó utoljára a Google/YouTube felhasználói fiókjához való hozzáférésre használt, valamint a hozzáférés pontos időpontjára is, függetlenül attól, hogy ezen utóbbi hozzáférés során követtek-e el jogsértést?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.) 8. cikke

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Az Urheberrechtsgesetz (a szerzői jogról szóló törvény, a továbbiakban: UrhG) 101. §-a (1) bekezdésének első mondata, (2) bekezdésének 3. pontja, (3) bekezdésének 1. pontja

A Telekommunikationsgesetz (a távközlésről szóló törvény, a továbbiakban: TKG) 111. §-a (1) bekezdése első mondatának 2. pontja

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes a „Parker” és a „Scary Movie 5” című filmekre vonatkozó kizárólagos felhasználási jogot érvényesítő német társaság. Az elsőrendű alperes a „YouTube” internetes platformot üzemelteti, amelyre videófájlokat lehet feltölteni és más internetfelhasználók számára hozzáférhetővé tenni. A másodrendű alperes az elsőrendű alperes anyavállalata és az elsőrendű alperes által az internetes

platformhoz használt domének jogosultja. Videóknak a „YouTube” internetes platformra történő feltöltése esetén a felhasználóknak előbb regisztrálniuk kell magukat a másodrendű alperesnél egy „Google felhasználói fiókkal”, és ennek során meg kell adniuk egy nevet, egy e-mail-címet és egy születési dátumot. A 15 percesnél hosszabb videóknak a platformon történő közzétételéhez meg kell adni ezenkívül egy mobiltelefonszámot, amelyre a közzétételhez szükséges ellenőrző kódot küldik. Az alperesek közös felhasználási és adatvédelmi feltételei szerint a platform felhasználói hozzájárulnak az IP-címet, a felhasználás, valamint az egyes lekérdezések dátumát és időpontját tartalmazó szervernaplók tárolásához és ezen adatoknak a közreműködő vállalkozások általi felhasználásához.

- 2 2013. június 29-én a „Parker” című filmet N1 felhasználói név alatt teljes hosszában, német nyelven feltöltötték az elsőrendű alperes internetes platformjára, és azt a 2013. augusztus 14-i letiltásig több mint 45 000 alkalommal töltötték le. 2013 szeptemberében a „Scary Movie 5” című filmet N2 felhasználói név alatt teljes hosszában feltöltötték, és azt a 2013. október 29-i letiltásig több mint 6000 alkalommal töltötték le. Ezenkívül e film másolatát 2014. szeptember 10-én N3 felhasználói név alatt újból feltöltötték, és azt a 2014. szeptember 21-i letiltásig több mint 4700 alkalommal töltötték le.
- 3 A felperes azt kéri, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket arra, hogy adjanak tájékoztatást részére az N1, N2 és N3 felhasználókról, mégpedig az alpereseknél tárolt következő adatok közzétételével: a) a felhasználó e-mail-címe, b) a felhasználó telefonszáma, c) a felhasználó által a fájl feltöltéséhez használt IP-cím és a feltöltés pontos időpontja a dátum, az óra, a perc, a másodperc és az időzóna megjelölésével (a feltöltés időpontja) d) a felhasználó által utoljára a Google/YouTube felhasználói fiókjához való hozzáférésre használt IP-cím és a hozzáférés pontos időpontja a dátum, az óra, a perc, a másodperc és az időzóna közzétételével (a hozzáférés időpontja).
- 4 A Landgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális bíróság, Németország) a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése alapján az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális felsőbíróság, Németország) részben helyt adott a fellebbezésnek, és kötelezte az alpereseket a felhasználók e-mail-címére vonatkozó tájékoztatás megadására. Ezen ítélet ellen a felperes és az alperesek is felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország). A felperes továbbra is az alperesek arra való kötelezését kéri, hogy adjanak tájékoztatást a felhasználók telefonszámáról és IP-címéről is. Az alperesek a felülvizsgálati kérelmükkel a kereset teljes elutasítását kérik.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 5 A felperes a tájékoztatáshoz való jogát az UrhG 101. §-a (1) bekezdésének első mondatára, (2) bekezdésének 3. pontjára és (3) bekezdésének 1. pontjára alapozza. Ez a rendelkezés a 2004/48 irányelv 8. cikkének átültetésére szolgál, és ezért azt

az irányelvvel összhangban kell értelmezni. A felülvizsgálati kérelmek eredménye attól függ, hogy milyen tájékoztatást kell adni a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján. A felperes felülvizsgálati kérelme akkor eredményes, ha a felperes tájékoztatást kérhet a felhasználók telefonszámáról, valamint a felhasználók által a fájlok jogsértő feltöltésére használt IP-címekről is. Az alperesek felülvizsgálati kérelme akkor megalapozott, ha az alperesek nem kötelesek tájékoztatást adni a felhasználók e-mail-címéről.

- 6 Az 1. kérdés a) pontjáról: Annak van jelentősége, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti, „név[ről] és cím[ről]” adandó tájékoztatás kiterjed-e az e-mail-címekre. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint az UrhG 101. §-a (3) bekezdésének és az irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjának védelmi célja megköveteli, hogy az e-mail-címekre is kiterjedjen. A harmadik személlyel szembeni tájékoztatáshoz való jog célja, hogy lehetővé tegye a jog jogosultja számára a jogsértő személyének megállapítását. Mivel az elsőrendű alperes platformja felhasználójának regisztrációja során csupán egy (fiktív) felhasználói nevet és egy e-mail-címet rögzítenek, a jogsértő személyének megállapítását eleve megnehezítené, ha a jog jogosultja nem kaphatna tájékoztatást az e-mail-címéről. Ez azonban ellentétes lenne a 2004/48 irányelv céljával (lásd a (3) preambulumbekendést).
- 7 Az 1. kérdés b) pontjáról: Kérdéses, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő „cím” fogalma kiterjed-e a telefonszámra is. A rendelkezés egyértelmű szövege szerint e fogalom nem terjed ki a telefonszámra.
- 8 Az ellenkező álláspont mellett szól, hogy az alperesek a felhasználók részére az elsőrendű alpereséhez hasonló platformokon biztosított anonimitás miatt rendszerint eleve nem tudnak – vezető- és keresztnév, valamint postacím értelemben – „név[re] és cím[re]” vonatkozó tájékoztatást adni. Ezzel szemben azokban az esetekben, amelyekben valamely felhasználó 15 percesnél hosszabb videót szeretne közzétenni az elsőrendű alperes platformján, a telefonszámot nem csak megkérdezik, hanem ellenőrző kód megküldésével hitelesítik is. Telefonszámok kiadása esetén a TKG 111. §-a (1) bekezdése első mondatának 2. pontja szerint a kapcsolat jogosultjának nevét és címét tárolni kell. Azon körülmény figyelembevételével, hogy e-mail-címek kiadása esetében nem ez a helyzet, a jelen ügy tárgyát képező jogsértések esetében a telefonszámra vonatkozó tájékoztatás a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének egyetlen hatékony és célravezető eszközt jelent.
- 9 Ezenkívül ezen álláspont mellett szól, hogy a modern telekommunikációs technika lehetővé teszi közléseknek SMS, MMS vagy azonnali üzenetküldő szolgáltatások útján telefonra vagy más mobil eszközre történő küldését. Ezen írásbeli kommunikáció esetében „cím[ként]” a telefonszám szolgál.

- 10 Az 1. kérdés c) pontjáról: Felmerül a kérdés, hogy a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja kiterjed-e a fájlok jogsértő feltöltéséhez használt IP-címre is.
- 11 Ez ellen az IP-cím funkciója szólhat. Az IP-cím nem egy bizonyos személyhez, hanem – dinamikus IP-cím esetében ezenkívül csak átmenetileg – az internettel kommunikáló valamely eszköz hálózati interfészéhez van hozzárendelve. Ezért az nem teszi lehetővé egy bizonyos személy azonosítását. Ezenfelül az IP-cím csak az internettel kommunikáló eszközt azonosítja a hálózati interfészen, az ezen eszközzel összekapcsolt további eszközöket azonban nem.
- 12 Ezenkívül ellene szól, hogy az IP-címek a személyes adatok közé tartoznak (lásd: 2016. október 19-i Breyer ítélet, C-582/14, EU:C:2016:779). Ennélfogva egyensúlyba kell hozni az érintett alapvető jogokat. A nemzeti jognak az irányelvvel összhangban álló értelmezése során ugyanis a tagállami bíróságoknak megfelelő egyensúlyt kell biztosítaniuk az uniós jogrend által védelemben részesített különböző alapvető jogok között. Személyes adatoknak harmadik magánszemélyek részére szerzői jogi jogsértések üldözése céljából történő továbbadása esetén a mérlegelés során különösen figyelembe kell venni egyfelől a magánélet tiszteletben tartásához való jogot (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke) és a személyes adatok védelmét (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 8. cikke), valamint másfelől a tulajdonhoz való jogot (az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdése).
- 13 A 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint a felhasználóknak (csak) a nevük és címük továbbadását kell elfogadniuk. Az általuk használt IP-címről adott tájékoztatás érinthetné a magánéletük tiszteletben tartásához való jogukat. Ezenkívül számításba kell venni, hogy a (dinamikus) IP-címre vonatkozó tájékoztatás – amely mindig kiterjed a hozzáférés pontos időpontjára is, mivel csak így teheti lehetővé a végesszköz azonosítását – egyidejűleg felvilágosítást ad az internetes kommunikáció pontos időpontjáról, beleértve az időzónát, valamint a kommunikációs folyamat pontos körülményeiről, amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke védelemben részesít (lásd: 2014. április 8-i Digital Rights Ireland és Seitlinger és társai ítélet, C-293/12 és C-594/12, EU:C:2014:238, 26. és azt követő pontja). Ezenfelül, amennyiben a kapcsolat jogosultja nem a jogsértő, az IP-címre vonatkozó tájékoztatás sértheti nem érintett harmadik személyek magánélethez való jogát.
- 14 Az IP-címnek a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá vonása mellett szól, hogy a „cím” fogalom szó szerint magában foglalhat bármilyen címet, és ezzel az (elektronikus) IP-címet is. Ez ugyanúgy megkönnyíti a szerzői jogot megsértő személy megállapítását, mint a postacím és az e-mail-cím.
- 15 Emellett szól a 2004/48 irányelv értelme és célja is, amely irányelv célja a (3) preambulumbekkezdése szerint a szellemi tulajdonjogok hatékony érvényesítése. Ez a cél nem lenne biztosított, amennyiben a „név és cím”

hagyományos értelmét vennék alapul. A „név[ről] és cím[ről]” adandó tájékoztatás rendszerint meghiúsulna, mivel ezeket az adatokat az elsőrendű alpereshez hasonló platform-üzemeltetők általában nem kérik be, és nem is hitelesítik. A Charta által védelemben részesített szellemi tulajdon (az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdése) ezzel összefüggő súlyos sérelmét úgy lehetne tekinteni, mint amely nem tartja tiszteletben az azon alapjogok közötti igazságos egyensúly biztosításának követelményét, amelyeket egymással összhangba kell hozni (lásd: 2018. október 18-i Bastei Lübbe ítélet, C-149/17, EU:C:2018:841, 46. pont). Az e-mail-cím és esetlegesen a telefonszám mellett az IP-cím kiadása ebben az összefüggésben alkalmas eszköz lehetne a jogsértő azonosítására és ezáltal a szellemi tulajdonjogoknak a 2004/48 irányelv értelmében vett hatékony érvényesítésére.

- 16 Az 1. kérdés c) pontjára adandó igenlő válasz esetén felmerül ezenfelül a kérdés, hogy arra az IP-címre vonatkozóan is tájékoztatás kérhető-e, amelyet a felhasználó utoljára és azzal összefüggő jogsértő cselekménytől függetlenül a Google/YouTube felhasználói fiókjához való hozzáférésre használt (2. kérdés).
- 17 Emellett szól, hogy a dinamikus IP-címek folyamatos változtatása miatt a tájékoztatásnak ki kell terjednie a mindenkori legaktuálisabb IP-címre is, mivel csak ez jelenti ténylegesen a szolgáltatások felhasználójának a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „címét”.
- 18 A tájékoztatáshoz való jogot nem lehetne ilyen módon kiterjeszteni a legaktuálisabb IP-címre az azzal összefüggő jogsértő cselekménytől függetlenül, ha a 2004/48 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja jogsértéssel fennálló összefüggést követel meg. Az utoljára valamely Google/YouTube felhasználói fiókhoz való hozzáféréshez használt IP-cím nem áll szükségszerűen összefüggésben a kifogásolt jogsértő felhasználással. Az ilyen összefüggés szükségessége azonban következhetne abból, hogy az alperesek a 2004/48 irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint perelhetők pusztán amiatt, hogy jogsértő tevékenységekhez nyújtottak szolgáltatást, és az irányelv 8. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja szerint adandó tájékoztatás éppen ilyen jogsértő szolgáltatásokra vonatkozik.